

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

13 травня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 237/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Мішина М.І.,

членів Комісії: Козлова А.Г., Прилипка С.М.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Погребищенського районного суду Вінницької області Марченко Людмили Володимирівни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Рішенням Комісії від 07 червня 2018 року № 133/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Погребищенського районного суду Вінницької області Марченко Людмили Володимирівни.

Рішенням Комісії від 18 березня 2019 року № 34/зп-19 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 19 вересня 2018 року, зокрема судді Погребищенського районного суду Вінницької області Марченко Л.В., яку

допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Заслухавши доповідача – члена Комісії Козлова А.Г., пояснення судді, дослідивши її досьє, урахувавши інформацію, отриману під час співбесіди, колегія Комісії дійшла висновку про необхідність зупинення кваліфікаційного оцінювання судді Марченко Л.В. з огляду на таке.

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав – висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами, далі – Регламент), передбачено, що інформація щодо судді або висновок про невідповідність судді критеріям професійної етики та доброчесності надається до Комісії Громадською радою доброчесності не пізніше ніж за 10 днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди стосовно такого судді.

У разі недотримання Громадською радою доброчесності строку, визначеного абзацом третім цього пункту, питання щодо розгляду матеріалів, вирішується Комісією у складі колегії під час проведення засідання, про що ухвалюється протокольне рішення.

Висновок, що надійшов після початку засідання з проведенням співбесіди, Комісією не розглядається.

У порушення строку подання, встановленого підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту, Громадською радою доброчесності електронною поштою 12 травня 2019 року о 23 год 30 хв надано Комісії висновок про невідповідність судді Погребещенського районного суду Вінницької області Марченко Л.В. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 12 травня 2019 року.

За таких обставин Комісія не може розглянути вказаний висновок Громадської ради доброчесності у спосіб, передбачений частиною 1 статті 88 Закону. Комісією у складі колегії під час проведення засідання ухвалено протокольне рішення про залишення без розгляду цього висновку, однак інформацію, яка в ньому міститься, взято до відома.

Відповідно до пункту 10 частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя зобов'язаний підтверджувати законність джерела походження майна у зв'язку з проходженням кваліфікаційного оцінювання

або в порядку дисциплінарного провадження щодо судді, якщо обставини, що можуть мати наслідком притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, викликають сумнів у законності джерела походження майна або доброчесності поведінки судді.

У Бангалорських принципах поведінки суддів зазначено, зокрема, що постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти низку обмежень, і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади.

Кодексом суддівської етики покладено на суддів обов'язок докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, їх поведінка була бездоганною.

Неповний зміст наданих Марченко Л.В. пояснень, необґрунтована аргументація вчинених нею дій дають підстави для висновку про недостатнє сприйняття й утвердження суддею Марченко Л.В. фундаментальних засад доброчесності суддів.

Відповідно до частини першої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції» особи, зазначені, зокрема, у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, серед яких судді (підпункт «г» пункту 1 частини першої), зобов'язані щорічно до 01 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

Згідно зі статтею 46 Закону України «Про запобігання корупції» у декларації зазначаються, зокрема:

- об'єкти нерухомості, що належать суб'єкту декларування та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або знаходяться у них в оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуто таке право (пункт 2 частини першої);

- отримані (нараховані) доходи, у тому числі доходи у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), інші доходи (пункт 7 частини першої);

- фінансові зобов'язання, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів у рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредиту), зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення, позичені іншим особам кошти (пункт 9 частини першої);

- наявні грошові активи, у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках (пункт 8 частини першої);

- видатки та всі правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких виникає або припиняється право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно (пункт 10 частини першої).

Під час співбесіди із суддею Марченко Л.В. та дослідження інформації щодо відповідності судді критерію доброчесності, зокрема відповідності витрат і майна судді та членів її сім'ї задекларованим доходам, у тому числі копій відповідних

декларацій, поданих суддею відповідно до Закону та законодавства у сфері запобігання корупції, встановлено таке.

За даними анкети суддя Марченко Л.В. перебуває в шлюбі з Климчуком П.П. з 14 липня 2003 року.

Погребищенським районним судом Вінницької області розглянуто цивільну справу № 143/1088/17 за позовом громадянина ОСОБА_1 до чоловіка судді Климчука П.П. про визнання укладеним договору купівлі-продажу житлового будинку та земельних ділянок, який не було посвідчено нотаріально, та визнання права власності на майно.

11 серпня 2017 року рішенням суду у цій справі, яке набрало законної сили 22 серпня 2017 року, позов задоволено. При цьому встановлено, що чоловікові судді на праві приватної власності належали житловий будинок площею 82.2 кв.м та земельні ділянки площею 0,1 га та 0,1653 га, що розташовані АДРЕСА_1 в м. Погребище Вінницької обл. Рішенням також встановлено, що 01 травня 2017 року між позивачем та відповідачем був укладений у простій письмовій формі договір купівлі-продажу зазначеного нерухомого майна, на виконання якого відповідач (чоловік судді) отримав грошові кошти в сумі 124 506 гривень. Проте, сума доходу від продажу нерухомого майна не знайшла свого відображення у декларації судді як особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2017 рік.

Також суддя допускала численні неточності при декларуванні об'єктів нерухомого майна. У декларації за 2012 рік відображено право власності на земельні ділянки площею 1 600 кв.м, у декларації за 2013 рік – 16 000 кв.м, замість сумарної площі – 2 653 кв.м. У цей же період не відображено право власності на будинок площею 81,2 кв.м, який відповідно до рішення суду від 11 серпня 2017 року перебував у власності чоловіка з 30 липня 1999 року, а у деклараціях за 2015 – 2018 роки вказано дату набуття – 27 листопада 2004 року. У деклараціях за 2015 та 2016 роки не вірно вказано площу однієї із ділянок – 1 000 кв.м замість 1 653 кв.м.

Стосовно вказаних обставин суддя Марченко Л.В. під час співбесіди повідомила, що вона не декларувала об'єкти нерухомості, які належали їй чоловікові, оскільки їй не було відомо про їх наявність. За поясненнями судді, незважаючи на спільне проживання з чоловіком, вони ведуть свій бюджет кожен окремо і розпоряджаються власністю, яка належала подружжю до укладення шлюбу. Оскільки майно, про яке йдеться у висновку ГРД, її чоловік набув у власність до укладення шлюбу, вона не знала про це, а чоловік у свою чергу не вважав за потрібне повідомити її про продаж нерухомості та отримання грошових коштів. Також суддя Марченко Л.В. зазначила, що їй не було відомо про розгляд судової справи у Погребищенському районному суді Вінницької області про визнання договору укладеним, визнання права власності на майно та одержання її чоловіком коштів на його виконання. Комісія сприймає ці пояснення критично, перш за все виходячи з того, що суддя здійснює правосуддя в тому ж суді і неповідомлення її про розгляд справи за участі її чоловіка видається вкрай мало ймовірним.

Зміст пояснень судді Марченко Л.В не відповідає Бангалорським принципам поведінки суддів, які передбачають, що суддя має бути обізнаний про свої особисті та матеріальні інтереси конфіденційного характеру та має вживати розумні заходи з метою отримання інформації про матеріальні інтереси членів своєї родини.

Отже, наведені обставини можуть свідчити про порушення суддею Марченко Л.М. законодавства у сфері запобігання корупції.

Відповідно до частини шостої статті 84 Закону, якщо в процесі кваліфікаційного оцінювання судді Вищій кваліфікаційній комісії суддів України стане відомо про обставини, що можуть свідчити про порушення суддею законодавства у сфері запобігання корупції, Комісія негайно повідомляє про це спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції та має право зупинити проведення кваліфікаційного оцінювання цього судді до отримання відповіді від спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

З огляду на викладене, керуючись статтями 83–86, 88, 93, 101 Закону, колегія Комісії

вирішила:

зупинити кваліфікаційне оцінювання судді Погребищенського районного суду Вінницької області Марченко Людмили Володимирівни.

Повідомити Національне агентство з питань запобігання корупції про обставини, що можуть свідчити про порушення суддею Погребищенського районного суду Вінницької області Марченко Людмилою Володимирівною законодавства у сфері запобігання корупції.

Головуючий

М.І. Мішин

Члени Комісії:

А.Г. Козлов

С.М. Прилипко